

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scriptvrae. De Ecclesia Catholica, Et Eivs Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XXII. De loco Euangelij Ioannis, Pasce oues meas, quomodo per
hanc lege[n]detur omnis potestas spiritualis gubernationis
quibuscu[mque] datur, id[que] per Petrum, & de comparatione huius legis

...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

ANTON. SADEELEM DEFENSIO. 233
LOCVS III. IOHANNIS 21.

Pasce oues meas.

SOPHISMĀ TVRRIANI.

Hec est vis articuli, & pronominis τὰ πρόβατά μοι, ut Christus Petro iussit pascere quaecunq; oues suas, id est, Ecclesiam Catholicam. Quare consequens est, ut si quae sint, quae ad Petri curam pascendi non pertinent, nec oues illæ quidem Christi sint. Itaque duces gregis confessionis Augustanae, & Antuerpiensis, & Helvetiae, & similium, non pertinent ad oues Christi, quandoquidem pasci nolunt à Petro; ac proinde extra Ecclesiam sunt.

SOLVTIO SOPHISMATIS SVPERIORIS.

C A P V T XXII.

De loco Euangelij Ioannis, Pasce oues meas, quomodo per hanc legem detur omnis potestas spiritualis gubernationis quibuscumque datur, id est per Petrum, & de comparatione huius legis cum lege coniugali diuina, & de alio loco Ioannis, sicut misit me pater &c. & quomodo secundum prescriptionem Tertulliani probari debeat Petri primatus. & quod argumentum maximum, & grauissimum testimonium sit non esse Ecclesias Lutheranorum apostolicas, & de loco Ioannis, Erit unum ouile, & unus pastor; quomodo Cyprianus de uno grege Ecclesiarum Catholicarum, & de uno eius pastore successore Petri accepiterit.

CVm post lapsum confirmandus esset Petrus ne vel ipse, vel reliqui apostoli de ipsius ministerio, & apostolico munere dubitarent, eo factum est, ut trinæ abnegationi trinitati Petri confessio fuerit opposita cū trina quoque munera apostolici confirmatione. Itaque verbo pascendi Christus apud Ioannem in illo loco significauit, quicquid in docenda Ecclesia Petrus tanquam apostolus prestare debuit. Nā tametsi oēs Ecclesiarum ministri oues Christi pascunt, t. Pet. c. 5. lōge tamē excellentiore modo apostoli dicuntur Ecclesia pauisse. Christus igitur iubet Petro pascere oues suas.

N n 2 suas

„ suas, id est fungi apostolico munere, licet eius se indignū
 „ foeda illa abnegatione reddidisset. Et paulo post, Ex qui-
 „ bus, inquit, efficitur, nihil hic eximum collatum fuisse
 „ in Petru m, quod ceteris quoq; Apostolis nō conueniret.
 „ Et citatis pluribus locis scripturæ de munere pascendi ad omnes
 „ Apostolos pertinente, quasi hoc negaretur, aut de hoc controversia
 „ esset, subiungit, Ex quibus perspicuum est, omnes aposto-
 „ los pauiisse gregem Christi, & ad eos omnes præceptum
 „ de pascendis Christi ouibus pertinere. atq; id non tantū
 „ doctissimi mihi quiq; veteres tradiderunt, sed etiam hunc lo-
 „ annis locum ad omnes Ecclesiæ pastores accōmodau-
 „ runt. Non de hoc disceptatio nobis vobis cum est, Antoni, utrum
 „ hoc præceptum, Pasce oves meas, ad alias etiā pastores pertineat;
 „ quod tu, cū minimè opus esset, plurib. testimonij probare voluisti,
 „ ut aliquid cōtra nos dicere videreris. Immò beatius Basilius, qui de
 „ primatu Petri, & episcopi Romani successoris eius magnifice sen-

Quomodo per eam le-
 gem spiritu-
 alem Pasce
 oves, non so-
 ci potest, per hanc legem, Pasce oves meas, ait in monasticis consti-
 tutionibus c. 22. Christum post se Petrum Ecclesiæ suæ pastorem
 constituisse, cum ei dixit, Pasce oves meas, omnibus q; deinceps pa-
 storibus, & magistris æqualem tribuere potestatem, cuius rei, in-
 sed alijs et-
 quis, signum est, quod omnes similiter atq; ille ligent, & soluant. ve-
 iam pastori-
 bus data est ra hæc sunt. Non enim magis pastor est, qui maior est, & excel-
 x equalis po-
 tentias, quate-
 nus pastore-
 storis spiritualis, quicunque ille sit, quatenus pastor; scilicet per-
 funt.
 Quæ perte-
 neant ad ra-
 tionē pasto-
 ris auctore
 Basilio, in
 quibus oēs
 suncæque
 pastores, li-
 cit nō pā-
 nes sint c-
 iusdem gra-
 dus.

sonam Christi gerere; esse mediatorem inter Deum, & homines; &
 operari Deo salutem subditorum. Nihil enim aliud est, ut idem
 Basilus paulo supra dixerat, pastore esse, quam hæc tria facere,
 ad quæ facienda omnes æqualiter posse constitutiq; sunt ab spiritu
 S. que uno verbo Apostolus de spiritualibus præpositis loquens
 complexus esse videtur, cum dixit, Ipsi enim per uigilant pro ani-
 mabus vestris, scilicet operantes salutem vestram, & exercentes
 officium mediatorum inter Deum, & homines: denique personam
 Christi

Christi veri mediatoris Dei, & hominum gerentes, qui de cælo descendit, ut hæc verè in nobis perficeret, & operaretur. verū hæc equalitas, & hæc vna eademq; ratio omniū pastorum spiritualium, quatenus pastores sunt, non tollit gradus pastorum, quin alius sit presbyter parochus, alius episcopus ciuitatis, alius omnium ouium, & ciuitatum princeps pastorum, & ποιηδυάρχης. sic enim Leo imperatori cognomento sapiens in quodam sermone suo elegantissimo beatum Petrum vocat. hæc enim accident pastori, pascere scilicet in vna ciuitate magna, aut in pluribus, aut in cuncto orbe. Sicuti eadem est ratio & equalitas omnium hominum, quatenus homines sunt, quamvis non sit idem ordo, aut gradus hominum. Itaque non negamus nos ad omnes pastores pertinere præceptum de pascendis ouibus, immò vna & eadem ratio est cuiuscunq; pastoris, siue maioris, siue minoris, ut paulo ante Basilius dixit. Quare necesse est, vna & eadem lex de pascendis ouibus ad omnes pastores pertinet, quatenus pastores sunt: & æque dictum sit vnicuique pastori minori, pascere oues meas, ut dictum est maiori; non, inquam, hoc negamus, neq; hoc contendimus, sed illud, Christum hac lege Pe- tro dicta, Pasce oues meas, constituisse eum τῷ καθέπλου, id est, principem aliorum pastorum omnium, & in eo, tanquam in capite, & principe dixisse ceteris pastoribus, tum apostolis, tum non apostolis, vnicuiq; eorum, pasce oues meas. per hanc enim vnam, & eandem legem in euangelio Ioannis scriptam, Pasce oues meas, dat dominus Iesus potestatem spiritualem ijs omnibus, qui pastores amarum fiant, sed in eo, & per eum, à quo voluit ut potestas ista spiritualis inciperet, id est, per Petrum, cui primo datus est po- nificatus; quod si in eo dixit omnibus alijs, qui pastores facti sunt, & nunc fiant, vnicuiq; eorum, pasce oues meas, sequitur, si Petro non dixisset, nec alijs dictum fuisset; neq; nunc diceretur. Ipse igitur est, per quem alijs dedit hanc potestatem. Non citabo Leonem magnum, qui hoc expresse dixit in Sermone 3. de die anniversario assumptionis suæ, non nisi per ipsum dedit, quicquid alijs non negavit, quia, ut tu dicere soles, pontifex loquitur in causa sua; citabo Ambrosium, qui in suo Pastorali ait, Idcirco nos, quibus in verbis

Quomodo
per hanc le-
gem Pasce
oues meas,
primo dicta
Petro, cum
constituit
Christus
principē pa-
storum, &
dat per eum
ceteris pa-
storibus se-
cundum di-
uersos eoru
gradus pa-
scendi curam
& potestate,
quia in Pe-
tro, cui pri-
mo dixit
pasce oues
meas, dixit
alijs pasto-
rib. vnicuiq;
corum pro
portione
gregis com-
missi, pasce
oues meas..

N n 3 diuinis.

diuinis credita est dispensatio, & qui gregem Christi alendum suscepimus, &c. & paulo post, vñ iam mihi est, si claves regni cœtorum, quas in beato Petro apostolo cuncti suscepimus sacerdotes, minime reseruauero. Idem paulo infra repetitum est à domino tertio, Pasce oves meas; quas oves, & quem gregem non solum tunc beatus suscepit Petrus, sed cum illo nos suscepimus omnes, pro eo, quod nunc dicit, Cum illo nos suscepimus omnes; proximè dixerat, in beato Petro cuncti suscepimus. deinde subiungit, vnde regenda scilicet sacerdotibus contradantur; & merito rectoribus suis subdidicuntur. Per hanc itaq; legem, qua ius sit Dominus Petro pascere oves suas, & qua dedit ei potestatem pascendi, iubet item uniuicique pastori pascere oves suas proportione gregis cuique eorum commissa, & attributa, & dat eis potestatem spiritualem pascendi. Nec enim alia lex est in Euangelio, per quam potestas spiritu-

alis gubernandi, & regendi animas detur, nisi hæc. Quare cum dixit Petro Pasce oves meas, in eo simul dixit, vt iterum repeatam, vnicuique pastori, etiam minimo, cui non sint nisi centum, aut viginti oves rationales cōmissæ, & concredite. sicut quod dominus Deus dixit per Adam, Hoc nūc os ex ossibus meis, & caro de carne mea, propter hoc relinquet homo patrem, & matrem, & adhæredit uxori suæ, & erunt duo in carne una; hoc ipsum dixit per Adam, & in Adam omnibus legitimis coniugibus; quia hæc sola lex Dei est, qua omnia iusta matrimonia sancta sunt. Et sicut eadem est ratio omnis matrimonij, esse scilicet duo in carnem vnam per Legem Dei; qui enim adhæret meretrici, vnum corpus efficitur, sicut Apostolus ait, suntque duo in carne una, sed non secundum legem Dei, sicut paulo ante explicavi, auctore Basilio: eadem est ratio omnis pastoris spiritualis adharentis suo gregi, tanquam sponsa suæ per legem illam Christi in Euangelio, Pasce oves meas, Petro. & sicut illa lex coniugalis à Deo sancta, ideo transiuit, & pertinuit ad cœteros omnes coniuges legitimos, & ipsa per Adam, & in Adam lata est illis, quia Adæ primo tanquam radici, & origini generis humani data est: sic quia Petro primo data est hæc lex, Pasce oves meas, factum est, vt in eo data sit omnibus alijs

alijs pastoribus, & per eum ad reliquos omnes pastores transeat, & Quare lex
pertineat, quæ non transiret, neq; pertineret, nisi Petro primo da- de pascēdis
ta fuisse. Videamus verum hoc ipsum dicat testis tuus & noster ouibus per
Augustinus, quem tu citasti. Loquens enim de parabola boni Pa- Petru tran-
storis, non ideo, inquit, modo tacentur pastores, & dicitur pastor, & pertin- seat, & perti-
quia non inuenit dominus, cui commendaret oves suas, tunc autem ncat ad a-
ideo commendauit, quia Petrum inuenit. Immò verò & in ipso lios pasto-
Petro unitatem commendauit, multi erant Apostoli, & vni dici- res ad simi-
tur, Pasce oves meas. Si hoc dixit dominus vni Petro, scilicet Pa- litudinem
sciuere meas, ut unitatem commendaret, igitur quod in Pe- legis coniu-
tro voluit dictum quoq; esse alijs apostolis, ut pascerent oves Chri- galis diui-
sti, sic eos voluit pascere, ut à Petro non dissentirent; & ab eo tan- nx.
quam ab origine unitatis penderent. alioqui dicendo vni Petro, Quomodo
Pasce oves meas, non commendasset unitatem. Refelle tu hanc ra- Augustinus
tionem, si probabilit̄ potes; quod certum est non posse. Verum hoc, testis a bAn-
scilicet omnes apostolos pastores fuisse, & quidem alijs pastoribus tonio citat,
excellenter, ac proinde nihil eximum in Petrum fuisse colla- testetur nisi
tum in munere pascendi, confirmare te dicas subiungens, Quid vni Petro dī
ita esse confirmingant superiora Christi verba apud Ioannē etum esset
20. sicut misit me pater, & ego mitto vos. & apud Mat- Pasce oves
thæum c. 18. profecti docete omnes gentes. quibus expo- cc
nitur verbum pascendi hic usurpatum. In eo adhuc laboras,
in quo non opus es. Quis enim vnguam ex nostris negavit vobis,
non fuisse pastores omnes apostolos, & omnibus mandatum esse, ut
iuntes docerent omnes gentes, baptizantes eos &c. Illud potius
probare debebas, quod haec tenus dicas tantum, & non probas, sic fu-
isse omnes Apostolos pastores, ut non effet unus Petrus omnibus
præpositus, in quo, & per quem omnes apostoli à Christo potestatem
pascendi & mandatum docendi omnes gentes acceperint, quod nos Quomodo
dicimus, & probamus. Ad locum ergo Ioannis, quem contrate ci- locus Ioan-
taisti, verbis docti Tertulliai respondemus: sic enim contra hære- nis, sicut mi-
ticos disputans, & nos ad disputandum contra te, & tui similes regu- sit me pater,
lis, & prescriptionibus instruēs, in libro de pscript. Hær. ait, Hinc que Antoni,
igitur dirigimus præscriptionē; si dominus Iesus Christus apostolos ad probandum
Apostolia positū alia.

misit

pastoribus
citauit, ipsū
redarguat
secundum
præscriptio-
nem Tertul-
lianī, qui
hūc locum
Ioannis at-
tigit.

misi ad prædicandum, alios non esse recipiendos prædicatores,
quam quos Christus instituit; quia nec alius patrem nouit, nisi fi-
lius, & cui filius reuelauit; & nec alijs videtur reuelasse filius,
quam apostolis, quos misit ad prædicandum, utiq. quod illis reuela-
uit. Quid autem prædicauerint, id est, quid Christus illis reuela-
uerit, & hic præscribam, non aliter probari debere, nisi per easdem
Ecclesiās, quas ipsi apostoli condiderunt, ipsi eis prædicando, tam
viva, quod aiunt voce, quam per epistolas postea. Si hæc ita sunt,
constat proinde, omnem doctrinam, quæ cum illis Ecclesijs aposto-
licis matricibus, & originalibus fidei conspiret, veritati deputan-
dam. Hacenus Tertull. Percurre igitur omnes cuncti orbis Ec-
clesias, & inquire, an Petrum principem apostolorum fuisse tene-
ant? & sic traditū acceperint? hoc n. apostolos prædicasse, & docu-
isse, fuisse scilicet Petrum ceteris apostolis præpositum, secundum
perscriptionem Tertulliani non aliter probari debet, nisi per easdem
Ecclesiās, in quib⁹ ipsi apostoli præsentes docuerunt; aut ad eas scri-
pserunt: si proxima est Achaia, inquit Tertull. habes Corinthiū,
si non longe es à Macedonia, habes Philippos, si potes in Asiam
tendere, habes Ephesum; si autem Italiae adiaces, habes Romanam;
vnde nobis quoq. auctoritas præsto est statuta. Si igitur Antonii
scire vis, quid istæ Ecclesiæ apostolicæ de Petro à sanctis apostolis
acceperint, utrum fuisse Petrum principem apostolorum an non,
interroga Ecclesiam Orientis, quæ in Synodo Florentiæ ante annos
120. habita conuenit, in qua fuerunt prope 20. Archiepiscopi,
sive Metropolitani eiusdem sententiæ, qui plurimos Episcopos
eiusdem sententiæ in prouincijs suis habebant, quos nunc vocant
suffraganeos; hi omnes cum Patriarcha Alexandrino, cum Anti-
ocheno, Hierosoly. & Constant. & reliquis, qui subscripti serunt,
quod ab Ecclesijs Apostolicis audierant, & dederat; & Ecclesia,
ut ait Tertull. quod ab apostolis, & apostoli quod à Christo; &

Decretum
Synodi Flo-
rentina ex
Græcis, &
Lonis de
primatu epi-
scopi Roma-
ni successo-
ris Petri.

Christus quod à Deo accepit, hoc trahiderunt & ob-signarunt, scilicet
Petrum esse Apostolorum caput. Sic enim ait decretum: ἐπ διορίῳ
μετα τὴν ἀποστολικὴν καθέδραν καὶ τὴν ἐφομόνωμ ἀρχιερεῖαν εἰς πᾶσαν τὴν
οἰκουμένην τὸ πρωτόνυμον κατέχειν, αὐτὸν τε τὴν ἐφοματικὸν ἀρχιερεῖαν διδό-
νομεναί τὸ μακαρίον πέπου τὸ κορυφαῖον τῷ ἀποστόλῳ αὐτῷ. ἀντὶ τοῦ χρι-

52. in ḡn̄s tototērpt̄m ḡ πρ̄c. ḡ διδάσκαλον τῷ χριστανῷ ἀπόλυτῳ.
 gr̄ce recitari, quia ipse Gracis de electaris. Coryphaeum apostolorum vocat Synodus Orientis, quod verbum ἀπὸ τοῦ κορυφῆ dicitur,
 quod summū capitū designat. Idem testatur Ecclesia Romana, in
 qua Petrus & Paulus docuerunt, & prædicarunt; & item testan-
 tur reliquæ omnes Ecclesiae Occidentis, quæ communione doctrinæ
 Ecclesiae apostolicæ Romanæ, & ipsæ Romanæ Ecclesiae sunt, & a-
 postolicæ. Sed quia vos Ecclesiam quoq; vestram apostolicā esse di-
 cuius, & ad eam Ecclesias apostolicas falso reuocatis, audi, quid,
 quod ad hanc rem pertinet, idem Tertullianus prescribit. Etenim si
 que, inquit, audet se interserere ætati apostolicæ, ut ideo videantur
 ab apostolis traditæ, edant, (inquit) origines Ecclesiarum suarum;
 euoluant ordinem episcoporum suorum, ita per successiones ab ini-
 tio decurrente, ut primus ille episcopus aliquem ex apostolis, vel
 ex apostolicis viris, qui tamen cum apostolis perseverauerit, habue-
 rit auctorem, & antecessorem. Hoc enim modo Ecclesiae apostolicæ
 census suos deferunt, sicut Smyrneorum Ecclesia Polycarpum à
 Joanne collocatum refert: Romanorum Clementem à Petro ordi-
 natū, & proinde utiq; & ceteræ exhibent, quos ab apostolis in epi-
 scopatum constitutos apostolici seminis traduces habeant. Hæc Ter-
 nullianus: quæ Ecclesias vestras conuincunt adulterinas esse, & sup-
 positas, quæ Petrum negant apostolis præpositum fuisse, ut Episco-
 pam Romanum successorem eius esse negent. edant enim originem Quomodo
 suam ita per successiones ab initio decurrente, ut prius ille episcopus secundum
 aliquem ex apostolis vel ex apostolicis viris, qui tamen cum aposto- præscriptio
 lis perseverauerit, habuerit auctorem, & antecessorem. Vos enim nem Tertul-
 liani demā-
 dum auctorem Ecclesiae, quam nunc habetis, proferre non pote- strent Ec-
 stis, quam Martinum Lutherum; ille fuit primus, ostendite quem clesias Pro-
 ille ex apostolis aut apostolicis habuerit auctorem, ut Ecclesiam si- testantium
 ne origine unitatis vobis edificaret; id est sine Petro, in quo erant adulterinas
 apostoli tanquam in capite Ecclesiae & origine unitatis eius. quod si & supposi-
 configant, inquit idem Tertull. aliquid tale heretici, quid enim, primus au-
 illi possit blasphemiam illicitum est? sed et si confinxerint, nihil cator Mar-
 promouebunt. ipsa enim doctrina eorum cum apostolica comparata tinus Luthe-
 rus.

OO ex di-

ex diuersitate, & contrarietate sua pronunciabit, nec apostoli aliquius auctoris esse, nec apostolici. Quia sicut apostoli non diuersa inter se docuissent, ita & apostolici non contraria apostolis edidissent, nisi illi, qui ab Apostolis descivierunt, & aliter prædicauerunt &c. hæc Tertullianus. huiusmodi fuit Martinus Lutherus, qui quia ab apostolis, & eorum Apostolica doctrina & cathedra discerit, aliter quam apostoli prædicauit, quod ut maiore licentia ficeret, Pe-

Quare Mar- trum negavit primatum in apostolis, & reniens Ecclesia habuisse. tinus Luthe subiungit deinde idem Tertull. qui Protestantæ dicit vinctos, & r. Petru ne gauit prima de eis triumphū agit, Ad hanc itaq; formam prouocabuntur ab illis tum in apo- Ecclesijs; quæ licet nullum ex apostolis, aut apostolicis auctorem stolos, & Ec- clesijs habu- siuum proferant, ut multo posteriores, quæ deniq; quotidie institu- isse. untur, tamen in eadem fide conspirantes, non minus apostolica de-

Quomodo putant nr pro consanguinitate doctrinæ. Ita oës heres ad vtrāq; Tertullianus, vinctos du formā prouocatae, probent se nostris Ecclesijs quaqua putant apocat Protestā stolicas, sed adeo neq; sunt; neq; possunt probare, quod non sunt; nec triumphantur recipiūt in pacem & in cōmunicationem ab ecclesijs quoquomodo agat.

apostolicis, scilicet obdiuersitatē sacramenti nullo modo apostolica. hactenus Tert. Quod maius & manifestius argumentum, & grauius testimonium esse potest. Antoni, non esse Ecclesijs vestras apostoli- cas, quā quid ab omnibus Ecclesijs apostolicis, quæ aliquæ apostolū, vel apostolicum habuerūt auctorem, siue à multo posterioribus Ec- clesijs, siue ab ijs, quæ quotidie instituuntur, quæ oës in apostolica

doctrina conspirant, & sunt, sicut ait Tert. pro consanguinitate do- omniū argu- mentū Ec- clesijs Pro- testantium nō esse apo- stolicas, sed falso nomi- mis.

trinæ, oës apostolicae, ab omnibus inquam istis Ecclesijs apostolicis Ecclesiæ vestræ anathematizātur, & anquā nullo modo apostolice quæ ab apostolis, & eorū principe Petro descivierunt, ne in uno, & vnu essent. Quæ noluerūt contra sententiā domini, ut esset in terra vnu grec, & vnu pastor. aliter n. vnitatis esse non poterat, unde

beatus Cyprianus, cuius tu testimonio libenter vteris, cum ad tuā

causam videris tibi decorquere posse, postquam dixit in libro de

vnitate Ecclesiæ loquens de Petro origine vnitatis, tamè ut vni-

tatem manifestaret, vnitatis eiusdem originem ab uno incipiente

auctoritate sua disposuit, paulo post de eadem vnitate, & origine,

eius

ius loquens, monet, inquit, ipse in Euangelio suo, & docet, erit vnius grex, & unus pastor. deinde subiungit, & esse posse uno in loco aliquis existimat, aut multos pastores? aut plures greges? sunt quidem in Ecclesia Catholica per cunctum orbem diffusa multi pastores, & multi greges, sed non in uno loco, & uno grege, hoc enim fieri non potest; sed in multis locis, & multis gregibus. est enim, ut idem Cyprianus ad Cornelium scripsit, singulis pastoribus portio gregis ascripta, quam regat unusquisque & gubernet, rationem sui actus domino redditurus: unusquisque autem horum pastorum, quos hic dicit Cyprianus, episcopus est, & portio gregis ei ascripta episcopatus & Ecclesia eius est: sed rursus, quia episcopatus totus unus est, constans ex omnibus episcopatibus, tanquam partibus, quia Ecclesia Catholica una est ex omnibus Ecclesijs, quae sunt partes eius, conflata, & coagimentata, idcirco necesse fuit, ut totius episcopatus, qui est unus episcopatus diffusus per cunctum orbem, ut ait idem Cyprianus in alio loco, & est unus grex, & una Ecclesia, necesse inquam fuit, ut unus episcopus, unusque pastor, & rector esset. Hoc est esse in uno loco unum pastorem, & unum gregem; & non posse esse in uno loco totius scilicet episcopatus, ac totius gregis, & Ecclesiae multos pastores sive multos episcopos, & multos greges, sed unum tantum; ut unitas esse, & servari possit. Citas deinde Augustinum, & iterum Cyprianum ad probandum alios esse pastores cum Petro, quod extra causam est, nemo enim hoc negat. Immo princeps pastorum Petrus esse non posset, nisi alii pastores essent: quorum enim pastorum primus efficitur, si solus efficitur? aut quomodo fuisset origo unitatis apostolorum, & omnium Ecclesiae, nisi unus grex, cui praerat Petrus, unanimi confessione ab apostolis omnibus, tunc cum apostoli stoli viuebant, non uno in loco, sed in diuersis pasceretur. Sed videamus quae sequuntur.